

S Sayısı : 75

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ulaştırma Komisyonları raporları (1/263)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 924, 6 - 2713

4 . X . 1947

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 24 . X . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

Hasan Saka

Gerekçe

Hükümetimizin de katılmasıyla 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzalanan ve 4749 sayılı Kanunla onanmış olan Milletlerarası sivil Havacılık Anlaşmaları hükümleri dâhilinde Cumhuriyet Hükümeti ilk olarak İngiltere Krallığı ve Amerika Birleşik Devletleri ile 12 Şubat 1946 günü birer Hava Ulaştırılmaları Anlaşması yapmış ve bunlar Mayıs 1946 ayında Yüksek Meclise onanmıştır.

Bu başlangıcı, sırasıyla, İsveç, Fransa, Holânda ve Çekoslovakya Hükümetleriyle aynı mahiyette akdolan anlaşmalar takip etmiştir ki, bugün cümlesi kamunîyet kesheylemiş bulunuyor.

Bahis konusu iki Taraflı Anlaşmaların Yüksek Meclise sunulması sırasında da arz olunduğu üzere, Şikago'da kurulan sistemin işlemesi, çeşitli Üye Devletler arasında yapılacak iki Taraflı Anlaşmalar ahdine bağlı olduğunu gözönünde tutan Cumhuriyet Hükümeti, şimdiye kadar muhtelif devletlerle yaptığı anlaşmalardan başka, diğer devletlerle de faydalı ve gerekli anlaşmalar sağlanmaya devam eylemektedir. Bu cümleden olarak komşumuz Lübnan Cumhuriyeti Hükümetinin Anlaşma ahdine mütedair teklifi üzerine görüşmelere başlanmış ve 16 Eylül 1947 gününde anlaşma metni Ankara'da imzalanmıştır.

Anlaşma hükümleri, geniş ölçüde, bundan önce akdolan anlaşmalardan mülhem olup müteakibliyet esasına dayanmaktadır. Bu Anlaşmanın yegâne hususiyeti, bundan evvel komşumuz Irak ve Yunan Hükümetleriyle akdettiğimiz Anlaşmalar gibi, Ekinin Bermuda'da kabul edilen Milletlerarası Hava Anlaşmaları tiplerinden ikincisinin, yani zararlı rekabeti önleyen tipin örnek ittihazı suretiyle düzenlenmiş olmasıdır. Bu Anlaşma, komşu Devletlerle ahdine başlanan bir seri Anlaşmalara muvazi olarak her iki tarafın menfaatlerini gözönünde tutmakta ve memleketlerimiz münasibetlerinin gelişmesini istibdaf etmektedir. Ezeümle bu Anlaşma, iki Taraf hava ulaştırmaları işletmelerinin sefer ve yolcu sayısıyla tarife bakımlarından birbirlerine zarar vermesini önleyecek hükümler mevcut bulunmaktadır ki bunun sağlıyacağı faydalar arzdan müstağnidir.

Anlaşma hükümlerine göre her iki Taraf iki memlekette cari olan hava seyrüseferine mütaalîk mevzuata uyacaktır. Lübnan uçakları Ankara ve İstanbul'a uğruracaklar ve her iki yerde Milletlerarası yolu, yük ve posta bırakıp alabilecekler, fakat iki şehir arasında bunlardan başka ulaştırma yapamayacaklardır. Mütakabilen Türk uçakları Lübnan'da Trablus ve Berut'a inecekler, her iki yerde Milletlerarası yolu, yük ve posta bırakıp alabilecekler, fakat bu iki şehir arasında bunlardan başka ulaştırma yapamayacaklardır.

Anlaşmanın veya İkinci yorumlanması yahut uygulanması yolunda Anlaşan Tarafların karşılıklı görüşme yolu ile halledemeyecekleri hususlar hakeme sunulacaktır. Böyle bir uyumsuzluk ya Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyine, yahut iki Tarafın tâyin edeceği herhangi bir şahıs veya teşekkülün hakeemliğine arz olunacaktır.

Bir taraftan Lübnan hava servislerinin Lübnan'dan memleketimize gelmesi, diğer taraftan bizim servislerimizin Lübnan'a gitmesi suretiyle iki komşu memleket arasında başlayacak olan bu karşılıklı hava ulaştırmaları, tarihî bağlarla birbirine bağlı bulunan milletlerimizi yekdiğerine daha ziyade yaklaştırmış olacaktır. Bundan başka sağlanacak ekonomik ve kültürel faydalar da gözönünde tutularak mezkûr Anlaşmanın onanması Yüksek Meclise sunulmuştur.

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Dışişleri Komisyonu

Esas No. 1/263

Karar No. 1

13 . I . 1948

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkındaki kanun tasarısi Komisyonumuzda incelendi.

7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzalanmış olan ve 4749 sayılı Kanunla onanmış bulunan Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmalarını hükümlerine uygun görülen ve evvelce İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri, İsveç, Fransa, Hollanda ve Çekoslovakya ile akdohunan Anlaşmalar mahiyetinde olan bu Anlaşmanın tasdikı hedefini güden kanun tasarısi kabul olunmuştur.

Havalesi gereğince Ulaştırma Komisyonuna

verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.
Dışişleri Komisyonu

Başkan	Sözeü	Kâtip
Bilecik	Kocaeli	Gaziantep
<i>M. Ş. Esudal</i>	<i>N. Erön</i>	<i>Dr. A. Melik</i>
Alyon Karahisar		Aydın
<i>Dr. C. Tanca</i>		Dr. M. Germeu
		İnzada bulunmadı
Burdur	İstanbul	İzmir
<i>P. Altay</i>	<i>M. E. Akaygen</i>	<i>H. A. Yücel</i>
Konya	Manisa	Kütahya
<i>A. R. Türel</i>	<i>A. R. Artunkal</i>	<i>A. Gündüz</i>
Samsun		Sinop
<i>C. Bilsel</i>		<i>Y. K. Tengirçok</i>

Ulaştırma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ulaştırma Komisyonu

Esas No. 1/263

Karar No. 6

26 . I . 1948

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunca 24 . X . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve Dışişleri Komisyonunca görüldükten ve aynen kabul edildikten sonra Komisyonumuza havale buyurulan kanun tasarısı ile Anlaşma ve Eki Komisyonumuzun 21 . I . 1948 tarihindeki toplantısında, Dışişleri ve Ulaştırma Bakanlıkları temsilcileri ile Devlet Havayolları İdaresi Genel Müdür muavini hazır oldukları hakle incelendi.

Bu Anlaşmanın 7 . XII . 1944 tarihinde Şikago'da imzalanan Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmalarıyla kurulmuş olan sistemin işlemesi için Üye Devletler arasında yapılması icap eden iki Taraflı anlaşmalar silsilesine dâhil olduğu görülmüştür.

Gereğede de yazılı olduğu üzere bu Anlaşmanın Eki için Yunan ve Irak Hükümetleri ile yapılan Anlaşmada olduğu gibi Bermuda'da kabul edilmiş olan Hava Anlaşmaları tiplerinden ikinci tipin yani karşılıklı uçak seferleri sayısında ve uçak ücret tarifelerinde ve uçakların yola taşıma kabiliyetleri itibariyle hacimlerinde mütekabiliyet ve muadeleti sağlıyan ve iki memleket arasında bu yönlere zararlı rekabeti önleyen tipin esas olarak kabul edilmiş olduğu verilen izahattan anlaşılabilir bulunmaktadır.

Anlaşmanın ve Ekinin bu hususi vasıf ve

şartlar dâhilinde iki memleket arasındaki hava seferlerinin gelişmesini sağlayacağına ve metinlerin de Şikago Anlaşmaları esaslarına ve mütekabiliyet prensipine uygun olarak tanzim edilmiş bulunduğu Komisyonumuzca kanaat hâsıl edilmiştir.

Anlaşma Ekinin 5 nci maddesinin (B) fıkrasının sonundaki (Seferlere başlamıyacaklardır.) ibaresinin yanlışlıkla (Başlıyacaklardır.) suretinde yazılmış olduğu görülmüş ve bunun bir yazı hatası olduğu Dışişleri Bakanlığı temsilcisi tarafından da beyan ve izah olunmuştur. Bu itibarla Anlaşma Ekinin 5 nci maddesinin (B) fıkrasının sonunu (Seferlere başlamıyacaklardır.) şeklinde tashih olunmak suretiyle Anlaşma ve Anlaşma Ekinin ve onanmasına ve kanun tasarısındaki maddelerin Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ulaştırma Ko. Başkanı	Bu Rapor Sözcüsü	Kâtip
Çoruh	Niğde	Erzurum
A. R. Erem	V. Sarıdal	S. Altuğ
Aydın	Edirne	Kayseri
M. Aydın	M. E. Ağaoğulları	F. Seler
Kocaeli	Ordu	Ordu
F. Balkan	Dr. V. Demir	A. H. Gökdalay
	Sivas	
	H. Işık	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştır-
malarına dair olan Anlaşmanın onanması hak-
kında kanun tasarısı*

MADDE 1. - Türkiye Cumhuriyeti Hükü-
meti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasın-
da Ankara'da 16 Eylül 1947 tarihinde akit ve
buza edilmiş olan Hava Ulaştırılmalarına dair
Anlaşma ile Eki onanmıştır.

MADDE 2. - Bu kanun yayımı tarihinde
yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu kanunu Bakanlar Kurulu
yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>H. Saka</i>	Başv. Yardımcısı <i>Barutcu</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>M. A. Renda</i>	<i>Ş. Derrin</i>
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
<i>N. Sadak</i>	<i>H. N. Keçmiş</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>Münir Birsel</i>	<i>M. H. Güle</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>Reşat Ş. Sirci</i>	<i>Gültek</i>
Ekonomi Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
<i>C. Ekin</i>	<i>Dr. B. U.</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>Ş. Adalar</i>	<i>T. Coşkun</i>
Ulaştırma Bakanı	Ticaret Bakanı
<i>Ş. Koçak</i>	<i>M. N. Gündüzalp</i>
	Çalışma Bakanı
	<i>T. B. Ballı</i>

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE LÜBNAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMALARINA DAİR ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti,
Türkiye ile Lübnan arasında hava ulaştırmalarına dair bir Anlaşma yapmaya karar vererek,
Bu maksatla usulü dairesinde yetkilendirilmiş temsilciler tayin etmişler ve bunlar aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır :

Madde — 1

Sözleşen Taraflar, ilişik Ekte sayılan milletlerarası, hava yollarının ve seferlerinin kurulması için, işbu Ekte gösterilen hakları birbirlerine verirler; anılan seferlere, kendisine bu haklar verilen Sözleşen Tarafın ihtiyarına göre derhal veya daha ileri bir tarihte başlanabilir.

Madde — 2

a) Sözleşen Taraflardan biri tarafından diğer Sözleşen Tarafa kurulması hakkı verilen herbir hava seferi, bu son Taraf, anılan seferi işletmek için bir veya birkaç hava ulaştırma teşebbüsü tâyin eder etmez, işletmeye açılabilecektir. Bu hakkı veren Sözleşen Taraf, işbu maddenin (b) fıkrası ve 6 ncı madde hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, böylece tayin olunan hava ulaştırma teşebbüsüne veya teşebbüslerine gereken işletme müsaadesini gecikmeksizin verecektir.

b) Yukarda anılan hakları veren Sözleşen Taraf, böylece tayin edilen hava ulaştırma teşebbüsünü veya teşebbüslerini işbu Anlaşmada derpiş olunan seferlere başlanmaya mezum kılmadan önce, kendilerinden ülkesinde yürürlükte bulunan kanun ve nizamalar gereğince hüviyetlerini ispat edici mahiyette her türlü vesikalar vermelerini isteyebilecektir.

c) İlgili Hükümetlerce tayin olunabilecek bazı bölgelerde milletlerarası bir hava seferinin kurulması, yetkili askerî makamların tasvibine sunulacaktır.

Madde — 3

a) Sözleşen Taraflardan herbiri, öteki Taraf hava ulaştırma teşebbüslerinin kendi hava alanlarını kullanmaları ve başka kolaylıklardan faydalanmaları karşılığı olarak alacağı veya alınması müsaade edeceği harçların, milletlerarası benzer seferlerde kullanılan kendi millî uçaklarınca anılan hava alanlarını kullanma ve kolaylıklardan faydalanma karşılığı olarak ödenecek harçlardan daha yüksek olmamasını kabul eder.

b) Sözleşen Taraflardan birinin ülkesine, öteki Sözleşen Tarafa tayin edilen hava ulaştırma teşebbüsü tarafından veya böyle bir teşebbüs hesabına, ithal edilip munhasıran bu teşebbüs uçakları tarafından kullanılacak yakıtlar, makine yağları ve yedek parçalar, gümrük resimleri, muayene ücretleri veya diğer millî resim ve harçların alınması hususunda millî hava ulaştırma teşebbüslerine veya en ziyade müsaadeye mazhar millet hava ulaştırma teşebbüslerine uygulanan işlemlerden faydalanacaklardır.

c) Ekte tarif edilen havayollarını ve seferlerini işletmeye izinli Sözleşen Tarafın hava ulaştırma teşebbüslerine ait sivil uçaklarda bulunan yakıtlar, makine yağları, yedek parçalar, mütat teçhizat ve uçak kumanyası, anılan uçaklar tarafından öteki Sözleşen Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşlar esnasında kullanılsa veya sarfedilse bile, bu Taraf ülkesine giriş veya bu ülkeden çıkışta, gümrük resimleri, muayene ücretleri veya diğer benzer resimlerden muaf tutulacaklardır.

Madde — 4

Sözleşen Taraflardan birinin verdiği veya muteber tanıdığı ve henüz müddeti geçmemiş hava seyrüsefer şahadetnameleri, uçuşa elverişlilik bröveleri ve lisanslar, Ekte gösterilen hava yollarının ve seferlerinin işletilmesi için öteki Sözleşen Tarafa da muteber tanınacaktır.

Ancak, Sözleşen Taraflardan her biri, kendi uyruklularına diğer bir Devlet tarafından verilmiş

olan uçuşa elverişlilik brövelerini ve lisansları, kendi ülkesi üzerinde yapılacak uçuşlar için muteber tanımamak hakkını muhafaza eder.

Madde - - 5

a) Sözleşen Taraflardan birinin, milletlerarası hava seyrüseferlerinde kullanılan uçakların kendi ülkesine giriş ve çıkışı hakkındaki veya anılan uçakların kendi ülkesi sınırları içinde bulundukları müddetçe işletilmesi ve seyrüseferi ile ilgili kanun ve nizamaları öteki Sözleşen Taraf Hava ulaştırma teşebbüsünün veya teşebbüslerinin uçaklarına da uygulanacaktır.

b) Yöneler, mürettebat ve uçakla mal gönderenler, gerek şahsan gerekse kendi nam ve hesaplarına hareket eden bir üçüncü şahıs vasıtasıyla, Sözleşen Tarafların her birinin ülkesinde, giriş, çıkış formaliteleri, göç, pasaport ve karantina işlerine mütaallik bulunmalar gibi yöneler, mürettebat ve malların memlekete giriş, memlekette kalış ve memleketten çıkışı tanzim eden kanun ve nizamaları riayetle mükellef olacaklardır.

Madde - - 6

Sözleşen Taraflardan herbiri, öteki Sözleşen Tarafa tâyin edilen bir Hava Ulaştırma teşebbüsü mülkiyetinin esaslı kısmının ve fiili murakabesinin bu son Taraf uyrukluklarının elinde bulunmasına kanaat getirmediği hallerde veya bu teşebbüs, ülkesi üzerinde faaliyette bulunduğu Devletin kanun ve nizamlarına, yukarıdaki 5 nci maddede işaret bulunduğu şekilde riayet etmediği veya işbu Anlaşmanın kendisine yüklediği vebeleri yerine getirmediği takdirde bu teşebbüse işletme müsaadesi vermeyi reddetmek veya verilmiş olan müsaadeyi geri almak hakkını muhafaza eder.

Madde - 7

İşbu Anlaşma ve buna dayanarak yapılacak bütün mukaveleler Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı nezdinde tescil ettirilecektir.

Madde — 8

Sözleşen Taraflardan biri, işbu Anlaşma Eki hükümlerinden herhangi birinin değiştirilmesini arzu ettiği hallerde, her iki Sözleşen Taraf yetkili makamlarının bu maksatla birbirleriyle danışmalarını isteyebilecek ve bu danışma, istek tarihinden itibaren sayılmak üzere 60 gündük bir süre içinde başlayacaktır. Anılan makamların kararlaştırdıkları her değişiklik, diplomatik Nota teatisi suretiyle teyit edildikten sonra yürürlüğe girecektir.

Genel mahiyette çok taraflı bir Havacılık Sözleşmesi her iki Sözleşen Taraf için yürürlüğe girdiği takdirde, Taraflar işbu Anlaşma ve Eki hükümlerinin anılan Sözleşme hükümleri ile uygulanmasını sağlamak maksadıyla danışacaklardır.

Madde - - 9

a) Sözleşen Taraflar, işbu Anlaşmanın veya Ekinin yorumlanmasına ve uygulanmasına mütaallik olup, karşılıklı görüşme yolu ile halledilemeyen herhangi bir uyuşmazlığı hakeme sunmayı kabul ederler.

b) Böyle bir uyuşmazlık, 7 Aralık 1944 te Şikago'da imzalanan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi ile kurulan Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyine arz olunacaktır.

c) Bununla beraber Sözleşen Taraflar, aralarında anlaşarak, uyuşmazlığı bir Hakem Mahkemesine, yahut tâyin edecekleri herhangi bir şahıs veya teşekküle sunarak da halledebilirler.

d) Sözleşen Taraflar verilecek hükme riayet etmeyi taahhüt ederler.

«Ülke» tâbiri, 7 Aralık 1944 te Şikago'da imzalanan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesinin 2 nei maddesinde derpiş olunan mânayı ifade edecektir.

Yukardaki hüküm, metinde aykırı bir kayıt bulunmadığı takdirde, işbu Anlaşma ve Eki için muteber sayılacaktır.

Sözleşen Taraflardan her biri, işbu Anlaşmaya son vermek istediğini öteki Tarafa Nota ile bildirebilir. Böyle bir son verme, Tarafların anlaşması ile, müddetin son bulmasından önce iptal edilmedikçe. Notanın öteki Tarafa alınması tarihinden 12 ay sonra hüküm ifade edecektir.

Tasdiknameler, mümkün olan en kısa zamanda Ankara'da teati edilecektir. Anlaşma, tasdiknamelerin teatisi tarihinde yürürlüğe girecektir.

Yukardakileri tasdikan, imzaları aşağıda bulunan ve Hükümetleri tarafından usulü dairesinde yetkilendirilmiş olan temsilciler işbu Anlaşmayı imza etmiş ve mühürlemişlerdir.

16 Eylül 1947 tarihinde Ankara'da Türkee ve Arapça ikişer nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına
Fuad Carım

Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti
adına
Michel Ayache

Anlaşmanın Eki

1. — İşbu Anlaşma ve Eki gereğince mezun kılınmış olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti hava ulaştırma teşebbüslerine, Lübnan toprakları üzerinden inmeden geçmek ve bu topraklara ticari olmayan sebeplerle inmek hakkı ile aşağıda gösterilen yollar üzerinde milletlerarası yolcu, yük ve posta almak ve boşaltmak hakkı verilmiştir:

Her iki istikamette olmak üzere, Türkiye'de ve diğer yurtlar topraklarında mutavassıt noktalar tarikiyle veya doğrudan doğruya, Ankara'dan Trablus - Berut'a ve daha ilerdeki memleketlere,

2. — İşbu Anlaşma ve Eki gereğince mezun kılınmış olan Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti hava ulaştırma teşebbüslerine, Türk toprakları üzerinden inmeden geçmek ve bu topraklara ticari olmayan sebeplerle inmek hakkı ile aşağıda gösterilen yollar üzerinde milletlerarası yolcu, yük ve posta almak ve boşaltmak hakkı verilmiştir:

Her iki istikamette olmak üzere, Lübnan'da ve diğer yurtlar topraklarında mutavassıt noktalar tarikiyle veya doğrudan doğruya, Berut'dan Ankara - İstanbul'a ve daha ilerideki memleketlere.

3. — İşbu Anlaşma ve Ekine mevzu olan hava seferlerinin kurulması ve işletilmesinde aşağıdaki prensipler uygulanacaktır:

a) İmkân nispetinde düşük ve salim ekonomik prensiplerle bağdaşan tarifeler uygulanması suretiyle hava yolculuğunun, insanlığın genel rahatı bakımından arzettiği faydaların yayılmasının en geniş şekilde teşvik ve tahriki, hava yolculuğunun Milletlerarasında dostça anlayış ve iyi niyetin vasıtası olarak teşviki ve aynı zamanda bu yeni ulaştırma vasıtasının, iki memleketin müşterek refahı bakımından arzettiği çok sayıda her türlü faydaların sağlanması şayanı arzudur.

b) Seyahat eden kimselere sağlanmış bulunan hava ulaştırma kolaylıkları, halkın bu gibi ulaştırmalara olan ihtiyacı ile sıkı surette bağlı olmalıdır.

c) Her iki memleketin hava ulaştırma teşebbüsleri için, işbu Anlaşma ve Ekinde mevzu olan ve karşılıklı ülkeler arasında mevcut yol veya yolların herhangi birini takiben hava seferleri kurulması hususunda müsaait ve eşit imkânlar mevcut olmalıdır.

d) İşbu Anlaşma Ekinde yazılı uzak kurye seferlerinin Sözleşen Taraflar hava ulaştırma teşebbüslerince işletilmesinde, karşı Taraf hava ulaştırma teşebbüslerinin menfaatleri, işbu Tarafın aynı yollar üzerinde kısmen veya tamamen kurmuş bulunduğu seferleri haksız zararlara uğratmamak maksadiyle, gözönünde tutulacaktır.

e) Sözleşen Taraflar, işbu Anlaşma Ekinde uygun olarak tâyin olunan hava ulaştırma teşebbüsleri tarafından yapılacak seferler hacminin her şeyden önce, adigeçen teşebbüsün milliyetini taşıdığı memleket ile ulaştırmanın nihai hedefi olan memleket arasındaki ulaştırma ihtiyaçlarına uygun bulunmasını kabul ederler.

f) Sözleşen Taraflar, tarife ücretlerinin, idareli işletme, mâkul kâr haddi, seferin ve sîrat ve rahat bakımından uçakların hususiyetlerindeki farkları da içine alan bütün ilgili âmilleri ve aynı zamanda aynı yol üzerinde sefer yapan diğer hava ulaştırma teşebbüslerince tatbik edilen tarife ücretlerini gözönünde tutarak mâkul bir esas dâhilinde tesbit etmeyi kabul ederler.

4. — Bu hatlar üzerinde, işbu Anlaşma ve Ekinde mevzu olan yolların bir veya birkaç noktasından üçüncü memleketlere veya üçüncü memleketlerden adigeçen yolların bir veya birkaç noktasına yapılacak Milletlerarası ulaştırma, yüklenme ve boşaltma hakkı Sözleşen Taraflarca kabul olunan muntazam inkişaf genel prensiplerine ve hacim uygunluğu genel prensiplerine :

a) Menşe ve mahreç memleketler arasındaki ulaştırma isteklerine;

b) Uzak kurye seferleri işletmesi ihtiyaçlarına;

c) Mahallî ve muntakavi seferler gözönünde tutularak geçilecek bölgelerde mevcut ulaştırma isteklerine;

uygun olarak kullanılacaktır.

5. — Sözleşen Taraflar aşağıdaki hususları aralarında kararlaştırmışlardır :

a) Taraflardan birinin hava ulaştırma teşebbüsleri öteki Taraf ülkesinin herhangi iki noktası arasında kira veya ivaz karşılığında sefer yapmayacaklardır.

b) Hava ulaştırma teşebbüsleri, uçak hacmi ve iki Devlet arasındaki ulaştırmaların hakkaniyete uygun bir şekilde taksimi hususunda her iki Devlet yetkili havacılık idareleri arasında bir anlaşmaya varıncaya kadar karşılıklı ülkeleri arasında ve tesbit edilen yollar üzerinde kira veya ivaz karşılığı seferlere başlamayacaklardır.

c) İşbu Anlaşma ile Ekinin hiçbir kısmı, Sözleşen Taraflardan birine veya onun hava ulaştırma teşebbüslerine hususi haklar sağlayacak ve benzer hakların diğer herhangi bir Devletin hava ulaştırma teşebbüslerine tanınmasını önleyecek şekilde veya farklı işlem doğurur mahiyette sayılmayacak ve bu yolda yorumlanmayacaktır.

6. — Sözleşen Taraflardan herbirinin, bir hava seferini işletmeye başlamadan önce öteki Tarafa, onun ülkesine giriş ve ülkesinden çıkış için tasarladığı yönleri bildirmesi ve bunun üzerine öteki Tarafın kendi ülkesine giriş ve çıkış noktaları ile ülkesi üzerinde takip edilecek olan uçuş yolunu göstermesi Taraflarca kabul olunmuştur.